

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud České republiky projednal ve veřejném zasedání konaném dne 26. května 1999 v senátě složeném z předsedy Mgr. Josefa Hendrycha a soudců JUDr. Danuše Novotné a JUDr. Jiřího Pácala stížnost pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 9. 12. 1998 sp. zn. 2 To 509/98 v neprospěch obviněného

V. D.,

nar. XY, bytem XY, okr. XY, soukromého podnikatele,

a rozhodl podle § 268 odst. 2, § 269 odst. 2 a § 270 odst. 1 tr. řádu s přihlédnutím k ustanovení § 272 tr. řádu

t a k t o :

Usnesením Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 9. 12. 1998 sp. zn. 2 To 509/98 **byl porušen zákon** v ustanovení § 260 tr. řádu ve prospěch obviněného.

Citované usnesení se zrušuje. Současně se zrušují i všechna další rozhodnutí na zrušené usnesení obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Krajskému soudu v Ostravě, pobočka Olomouc se přikazuje, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Přerově ze dne 24. 10. 1997 sp. zn. 5 T 66/97 byl obviněný V. D. uznán vinným trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zákona a odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 5 měsíců s jeho podmíněným odkladem na zkušební dobu 1 roku. Poškozený D. H. byl s nárokem na náhradu škody podle § 229 odst. 1 tr. řádu odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podkladem výroku o vině se stalo zjištění, že obviněný V. D. dne 2. 12. 1996 kolem 15.00 hodin v Přerově, na ulici XY pod záminkou, že jde do firmy XY, byl ostrahou objektu vpuštěn do Velkoskladu ovoce a zeleniny, kde však zajel ke skladu firmy XY, přičemž poté odvezl svým nákladním vozem nejméně 77 volně odložených přepravek PE v celkové hodnotě 4 620 Kč, vše ke škodě firmy XY majitelky L. H.

Tento rozsudek nenabyl právní moci a k odvolání obviněného věc projednal Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci a rozhodl usnesením ze dne 10. 6. 1998 sp. zn. 2 To 509/98 podle § 257 písm. b) tr. řádu napadený rozsudek zrušil a podle § 11 odst. 1 písm. a) tr. řádu s přihlédnutím k čl. I písm. a) rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 3. 2. 1998 trestní stíhání obviněného zastavil.

Vzhledem k žádosti obviněného podle § 11 odst. 2 tr. řádu, aby se v řízení dále pokračovalo, odvolací soud pokračoval v trestním stíhání ve stadiu odvolacího řízení a k podanému odvolání obviněného usnesením ze dne 9. 12. 1998 sp. zn. 2 To 509/98 podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu napadený rozsudek zrušil a podle § 260 tr. řádu věc vrátil státnímu zástupci k došetření. Odvolací soud svůj postup odůvodnil tím, že obviněný D. nebyl v přípravném řízení vyslechnut.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 9. 12. 1998.

Dne 31. 3. 1999, tj. ve lhůtě uvedené v ustanovení § 272 tr. řádu podal ministr spravedlnosti proti citovanému usnesení stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněného. V jejím písemném vyhotovení namítá, že vzhledem k tomu, že věc byla náležitě objasněna, nelze ve vadném postupu přípravného řízení, který zjistil Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, spatřovat důvod pro postup podle § 260 tr. řádu, tedy pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření. V této souvislosti poukazuje na skutečnost, že v projednávaném případě nejde o případ nutné obhajoby, obviněný nesdělil vyšetřovateli, zda si zvolil obhájce, jak prohlásil, ani nevyužil svého práva seznámit se s výsledky vyšetřování a k věci se v tomto stadiu řízení vyjádřit. Vada z přípravného řízení byla napravena v řízení před soudem, a obviněný byl za přítomnosti svého obhájce k věci řádně vyslechnut.

Proto ministr spravedlnosti v závěru podané stížnosti pro porušení zákona navrhl, aby Nejvyšší soud vyslovil, že napadeným usnesením byl ve prospěch obviněného porušen zákon v ustanovení § 260 tr. řádu. Dále navrhl, aby toto usnesení podle § 269 odst. 2 tr. řádu zrušil a dále postupoval podle § 271 tr. řádu.

Nejvyšší soud na podkladě podané stížnosti pro porušení zákona přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. řádu správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a shledal, že zákon porušen byl ve směrech, jak je vytýkáno stížností pro porušení zákona.

Z trestního spisu vyplývá, že trestní stíhání bylo zahájeno podle § 160 odst. 1 tr. řádu dne 19. 12. 1996 sdělením obvinění V. D. pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 2 tr. zákona. Dne 20. 12. 1996 zahájil vyšetřovatel výslech obviněného D., který po řádném poučení o svých právech do protokolu uvedl, že využívá svého práva zvolit si obhájce a toho že si zvolí. Podle jeho tvrzení tímto obhájcem měl být JUDr. Svatoň. Současně uvedl, že vypovídat ve věci bude až za přítomnosti obhájce. Dne 31. 1. 1997 byl obviněný D. vyzooměn o možnosti prostudování ukončeného vyšetřovacího spisu dne 7. 2. 1997. Obviněný však této možnosti nevyužil a k seznámení se s výsledky vyšetřování se nedostavil. Vyšetřovatel na to vyšetřování ukončil a předložil vyšetřovací spis Okresnímu státnímu zastupitelství v Přerově s návrhem na podání žaloby pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 2 tr. zákona.

Dne 25. 3. 1997 byla u Okresního soudu v Přerově na obviněného V. D. podána obžaloba pro uvedený trestný čin, přičemž skutkové okolnosti byly v této obžalobě oproti sdělení obvinění upraveny ve prospěch obviněného. Před nařízením hlavního líčení u soudu prvního stupně byly doručeny a založeny do trestního spisu plné moci, které obviněný D. udělil dne 28. 2. a dne 10. 4. 1997 dvěma obhájkyňm, a to Mgr. Miroslavě Veselé a Mgr. Ivě Derychové.

Řízení před soudem prvního stupně bylo ve věci zahájeno dne 16. 6. 1997. Z protokolu o hlavním líčení se podává, že před výslechem obviněného tento vypověděl plnou moc obhájkyňi Mgr. Veselé a že bude nadále zastupován pouze Mgr. Derychovou. Tato obhájkyň byla přítomna na všech dalších postupně odročovaných hlavních líčeních (ve dnech 21. 7., 8. 9., 15. 10., 17. 10. a 24. 10. 1997). Obviněný byl přítomen rovněž, mimo dne 8. 9. 1997, kdy bylo hlavní líčení konáno za splnění podmínek ustanovení § 202 odst. 2 tr. řádu bez jeho přítomnosti. Obviněný se v hlavním líčení k věci podrobně vyjádřil v přítomnosti obhájkyňe a skutek byl objasněn i dalšími důkazy, založenými ve spise, především pak výpověďmi slyšených svědků. Mimo svědků, vyslechnutých již v přípravném řízení, soud navíc vyslechl svědky další, navrhované obviněným. K prověření zjištěných skutečností byl proveden soudem i vyšetřovací pokus.

Podle § 260 tr. řádu považuje-li to odvolací soud pro náležité objasnění věci za potřebné, může při zrušení rozsudku vyslovit, že se věc vrací státnímu zástupci k došetření.

Lze souhlasit s názorem odvolacího soudu, že v průběhu přípravného řízení došlo ze strany vyšetřovatele k pochybení ve vztahu k výslechu obviněného D. Ten neodmítl vypovídat, jak tvrdí obžaloba, vyšetřovatel mu však nedal možnost v průběhu přípravného řízení, aby se vyjádřil k uplatnění práva zvolit si obhájce a k věci samé vypovídat. Při posuzování této vady však měl odvolací soud přihlédnout ke skutečnosti, že v projednávané věci nejde o případ nutné obhajoby a bylo také na obviněném, který byl řádně poučen, jak svá práva využije. Přehlédnout nelze ani skutečnost, že v řízení před soudem prvního stupně

došlo fakticky ke zhojení uvedeného pochybení, když byl obviněný znovu poučen a podrobně vyslechnut v přítomnosti svého obhájce. Konečně nutno uvést, že zmíněná vada přípravného řízení nijak neovlivnila důkazní situaci, věc byla po stránce skutkové náležitě objasněna a soud prvního stupně měl dostatek podkladů pro rozhodnutí o vině a trestu.

Vzhledem k tomu, že věc byla řádně objasněna, má Nejvyšší soud za to, že ve vadném postupu vyšetřovatele v přípravném řízení, který byl navíc napraven v řízení před soudem prvního stupně, jak je výše uvedeno, nelze spatřovat důvody k postupu odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 260 tr. řádu. a věc vracet do stadia přípravného řízení. Odvolací soud měl podle § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumat zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž mohl odvolatel podat odvolání, i správnost postupu řízení, které rozsudku předcházelo, a ve věci rozhodnout. Stížnost pro porušení zákona také správně poukazuje na skutečnost, že odvolací soud měl při rozhodování o podaném odvolání rovněž zvážit, zda je správná právní kvalifikace zažalovaného jednání obviněného, neboť zjištěné skutkové okolnosti spíše svědčí o tom, že byly naplněny zákonné znaky trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zákona.

Z těchto důvodů proto Nejvyšší soud vyhověl podané stížnosti pro porušení zákona a podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že napadeným usnesením Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 9. 12. 1998 sp. zn. 2 To 509/98 byl porušen zákon v ustanovení § 260 tr. řádu ve prospěch obviněného V. D. Vzhledem k tomu, že ministr spravedlnosti navrhl postup podle § 269 odst. 2 tr. řádu ve stížnosti pro porušení zákona podané do šesti měsíců od právní moci napadeného rozhodnutí a Nejvyšší soud o této stížnosti rozhodl do tří měsíců od jejího podání, bylo napadené usnesení podle § 269 odst. 2 tr. řádu zrušeno. Současně byla zrušena i všechna další rozhodnutí na zrušené usnesení obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Poté, aniž by Nejvyšší soud nahrazoval činnost odvolacího soudu, byla věc podle § 270 odst. 1 tr. řádu přikázána Krajskému soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, aby ji v intencích tohoto rozsudku v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku není stížnost pro porušení zákona přípustná.

V Brně dne 26. května 1999

Předseda senátu:
Mgr. Josef H e n d r y c h, v. r.

Za správnost vyhotovení: